НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт до комп'ютернего практикуму з дисципліни

«Системне програмне забезпечення»

Прийняв Виконав

асистент кафедри IПI Студент групи IП-15

Пархоменко А.В. Мешков А. І.

"21" травня 2023 р.

Комп'ютерний практикум № 5

Макрозасоби мови асемблер

Загальні положення

Викладені в лекційному матеріалі.

Завдання комп'ютерного практикуму №5

Скласти програму на нижче наведені завдання:

- 1) переписати програму комп'ютерного практикуму №2 з використанням одного макроса;
- 2) переписати програму комп'ютерного практикуму №3 з використанням макросів та передачею параметрів в них;
- 3) переписати одну програму (на вибір студента) комп'ютерного практикуму №4 з використанням макросів та залученням міток в тілі макросу.

Текст програми

Макрозасоби

read.asm

```
READ MACRO num, numstr, fl, len, error mes, errorFl
local no minus, cycle, error1,finish
 ;read number
 MOV num.0
 LEA dx,numstr
 MOV ah,10
 int 21h
 MOV al,10
 int 29h
 MOV ax,0
 MOV al, [numstr+1]
 MOV len,ax
 MOV si,2
 MOV al,numstr[si]
 ;translate to print
 CMP al,2Dh
 jne no minus
 inc si
 MOV fl,1
 dec len
no minus:
 MOV cx, len
 MOV bx,10
cycle:
 MOV ax,num
 IMUL bx
jo error1
 MOV num,ax
 MOV ax,0
 MOV al,numstr[si]
 SUB al,30h
 CMP al,0
il error1
 CMP al,9
ja error1
 ADD num,ax
 CMP num, 32768
ja error1
 inc si
 loop cycle
 CMP fl,1
ine finish
 CMP num, 32699
```

```
ja error1
NEG num
imp finish
error1:
 ERROR error_mes, errorFl
finish:
ENDM
                                  write.asm
WRITE MACRO num
local m1,m2,m3
 MOV bx,num
 OR bx,bx
jns m1
MOV al,'-'
 int 29h
neg bx
m1:
 MOV ax,bx
 XOR cx,cx
 MOV bx,10
m2:
 XOR dx,dx
 DIV bx
 ADD dl,'0'
PUSH dx
 inc cx
 TEST ax,ax
jnz m2
m3:
 POP ax
 int 29h
 loop m3
ENDM
                                  error.asm
```

```
ERROR MACRO error_mes,errorFl
MOV dx,offset error_mes
MOV ah,9
int 21h
MOV al,10
int 29h
ENDM
```

ost.asm

```
WRITE OST MACRO point mes, drib, ost, dop
local ost is,ost write,cycle final,ost end
 CMP ost,0
ine ost is
jmp ost end
ost is:
 MOV dx,offset point mes
 MOV ah,9
 int 21h
 MOV cx,4
ost write:
 MOV bx,10
 MOV ax,drib
 MUL bx
 MOV drib,ax
 MOV ax,ost
 MOV bx,10
 MUL bx
 DIV dop
 MOV ost,dx
 ADD drib,ax
 CMP ost,0
je cycle final
 loop ost write
cycle final:
 WRITE drib
ost end:
ENDM
                                   f1.asm
F1 MACRO x, y, dop, ost, point mes, drib
 MOV ax,x
 MOV bx,x
 MUL bx
 MUL bx
 MOV dop,ax
 DIV y
 MOV bx,y
 MOV dop,bx
 MOV x,ax
 MOV ost,dx
 WRITE x
 WRITE OST point mes, drib, ost, dop
ENDM
```

f2.asm

```
F2 MACRO x,y,dop,ost,point mes,drib
 NEG y
 MOV ax,x
 MOV bx,x
 MOV dop,ax
 MOV ax,y
 MOV bx,2
 MUL bx
 MOV y,ax
 MOV ax,dop
 DIV y
 MOV bx,y
 MOV dop,bx
 MOV[x],ax
 MOV ost,dx
 NEG x
 WRITE x
 WRITE OST point mes,drib,ost,dop
ENDM
                               f3.asm
F3 MACRO x,dop,ost,point mes,drib
 MOV ax,x
 MOV bx,x
 MUL bx
 MOV bx,3
 MUL bx
 MOV dop,ax
 MOV bx,x
 MOV dop,bx
 MOV[x],ax
 MOV ost,dx
 WRITE x
 WRITE OST point mes,drib,ost,dop
ENDM
                               f4.asm
F4 MACRO x
 MOV x, 1
 WRITE x
ENDM
```

rd.asm

```
READ ODN MAS MACRO countOdn mes, errorFl, readNumber, countOdn,
odnMas, elemMas mes, arrow, memoryCx, i, numstr, fl,len,error mes,
writeNumber
local point2, readMas, point3,
toError2,point4,point5,point6,point7,point3not er,not er,toError0,point8
point2:
  MOV dx,offset countOdn mes
  MOV ah,9
  int 21h
  MOV errorFl,0
  READ readNumber, numstr,fl,len,error mes,errorFl
  CMP errorFl,1
  jne point4
  jmp point2
point4:
  CMP readNumber,1
  ige point5
  jmp toError2
point5:
  CMP readNumber, 100
  ile point6
  jmp toError2
point6:
  MOV ax,readNumber
  MOV countOdn,ax
  MOV ex, countOdn
  MOV i.1
  MOV si,0
  LEA di,odnMas
readMas:
  jmp point3not er
point3:
  inc cx
point3not er:
  MOV dx,offset elemMas mes
  MOV ah,9
  int 21h
  MOV ax,i
  MOV writeNumber,ax
  MOV memoryCx,cx
```

```
WRITE writeNumber
  MOV dx,offset arrow
  MOV ah,9
  int 21h
  MOV errorF1,0
  READ readNumber,numstr,fl,len,error mes,errorFl
  CMP errorFl,1
  jne not er
  jmp toError0
not er:
  MOV cx,memoryCx
  MOV ax,readNumber
  MOV [di],ax
  ADD i,1
  ADD di,2
  dec cx
  CMP cx.0
  je point7
  jmp readMas
point7:
  jmp point8
toError2:
  ERROR error mes, errorFl
  jmp point2
toError0:
  jmp point3
point8:
ENDM
                                  wd.asm
WRITE ODN MAS MACRO countOdn, writeNumber, memoryCx, space
local write mas
  MOV cx,countOdn
  MOV si,0
write mas:
  MOV dx,odnMas[si]
  MOV writeNumber,dx
  MOV memoryCx,cx
  WRITE writeNumber
  MOV cx, memoryCx
  MOV dx,offset space
  MOV ah,9
  int 21h
  ADD si,2
loop write mas
```

RET

Комп'ютерний практикум 2:

```
STREG SEGMENT PARA STACK "STACK"
 DW 64 DUP ('?')
STREG ENDS
INCLUDE read.asm
INCLUDE write.asm
INCLUDE error.asm
DSEG SEGMENT PARA PUBLIC "DATA"
 len dw 0
 messtr db "Enter number -> $"
 numstr db 7,?,7 dup('?')
 num dw 0
 fl db 0
 error mes db "Error$"
 errorFl dw 0
DSEG ENDS
CSEG SEGMENT PARA PUBLIC "CODE"
MAIN PROC FAR
 ASSUME ds:DSEG, cs:CSEG, ss:STREG
 PUSH ds
 MOV ax, 0
 PUSH ax
 MOV ax, DSEG
 MOV ds, ax
 ;print message
 MOV dx,offset messtr
 MOV ah, 9
 int 21h
 READ num,numstr,fl,len,error mes,errorFl
 CMP num, -32668
il final
 CMP errorFl,1
je final
 SUB num,8
 WRITE num
final:
```

MAIN ENDP

CSEG ENDS

END MAIN

PUSH ax

MOV ax,DSEG MOV ds,ax

Комп'ютерний практикум 3:

```
STREG SEGMENT PARA STACK "STACK"
 dw 128 DUP ('?')
STREG ENDS
INCLUDE read.asm
INCLUDE write.asm
INCLUDE error.asm
INCLUDE fl.asm
INCLUDE f2.asm
INCLUDE f3.asm
INCLUDE f4.asm
INCLUDE ost.asm
DSEG SEGMENT PARA PUBLIC "DATA"
len dw 0
messtr x db "Enter number x -> "
numstr x db 7,?,7 dup('?')
messtr y db "Enter number y -> $"
 numstr y db 7,?,7 dup('?')
 x dw 0
y dw 0
dop dw 0
 ost dw 0
 drib dw 0
 fl db 0
 error mes db "Error$"
point mes db ".$"
m db "End$"
 errorFl dw 0
DSEG ENDS
CSEG SEGMENT PARA PUBLIC "CODE"
MAIN PROC FAR
 ASSUME ds:DSEG, cs:CSEG, ss:STREG
 PUSH ds
 MOV ax,0
```

```
MOV dx, offset messtr x
 MOV ah,9
 int 21h
 READ x,numstr x,fl,len,error mes,errorFl
 PUSH ds
 MOV ax,0
 PUSH ax
 MOV ax, DSEG
 MOV ds,ax
 MOV y,0
 MOV fl,0
 MOV len,0
 MOV errorFl, 0
 MOV dx, offset messtr y
 MOV ah,9
 int 21h
 READ y,numstr y,fl,len,error mes,errorFl
 CMP errorFl,1
 jne p0
 RET
p0:
 CMP x,40
 jle p1
 imp main final
p1:
 CMP x,0
 jge p2
jmp fourth
p2:
 CMP y,0
 jne p3
jmp third
p3:
 CMP y,0
jg p4
jmp second
p4:
 F1 x, y, dop, ost, point mes, drib
 jmp main final
fourth:
 F4 x
jmp main final
third:
 F3 x, dop, ost, point mes, drib
 imp main final
```

```
second:
F2 x, y, dop, ost, point_mes, drib
jmp main_final
main_final:

MOV ah,4Ch
int 21h
RET

MAIN ENDP
CSEG ENDS
```

END MAIN

Комп'ютерний практикум 4:

STSEG SEGMENT PARA STACK "STACK" dw 64 DUP ('?')
STSEG ENDS

INCLUDE rd.asm INCLUDE read.asm INCLUDE write.asm INCLUDE error.asm INCLUDE wd.asm

DSEG SEGMENT PARA PUBLIC "DATA"

readNumber dw 0 fl dw 0 errorFl dw 0 len dw 0 numstr db 7,?,7 dup('?') error mes db "Error\$" countOdn dw 0 countOdn mes db "Enter count -> \$" odnMas dw 100 dup (0) elemMas_mes db "Enter element number \$" arrow db " -> \$" space db " \$" i dw 0 writeNumber dw 0 memoryCx dw 0 sum dw 0 sum mes db "Sum: \$"

DSEG ENDS

CSEG SEGMENT PARA PUBLIC "CODE"

MAIN PROC FAR

```
ASSUME ds:DSEG, cs:CSEG, SS:STSEG
  PUSH ds
  MOV ax, 0
  PUSH ax
  MOV ax, DSEG
  MOV ds,ax
  READ ODN MAS countOdn mes, errorFl, readNumber, countOdn, odnMas,
elemMas mes, arrow, memoryCx, i, numstr, fl,len,error mes, writeNumber
  WRITE ODN MAS countOdn, writeNumber, memoryCx, space
  MOV al,10
  int 29h
  MOV cx,countOdn
  MOV sum,0
  MOV si,0
summary:
 MOV ax,odnMas[si]
  ADD sum,ax
 jo toError3
  ADD si,2
loop summary
  MOV dx,offset sum mes
  MOV ah,9
  int 21h
  MOV ax.sum
  MOV writeNumber.ax
  WRITE writeNumber
  RET
toError3:
  ERROR error mes, errorFl
  RET
MAIN ENDP
CSEG ENDS
END MAIN
```

Схема функціонування програми

read.asm

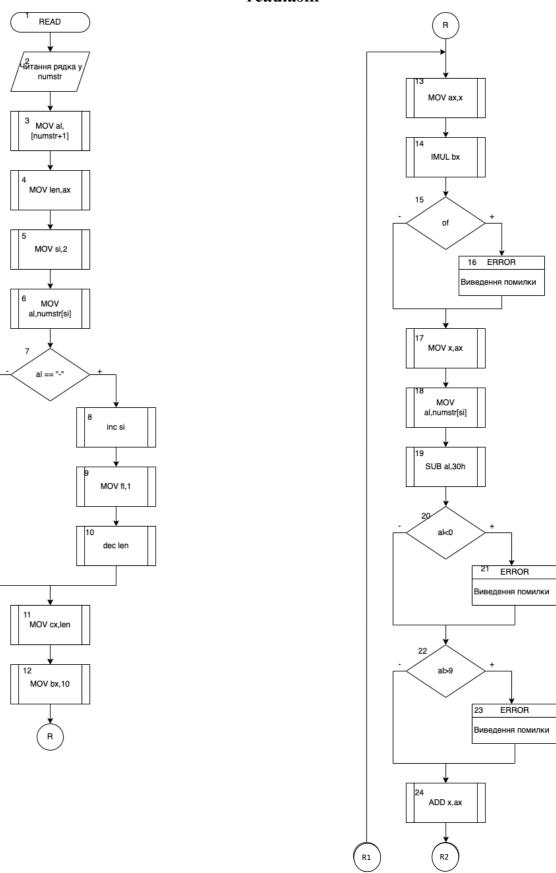
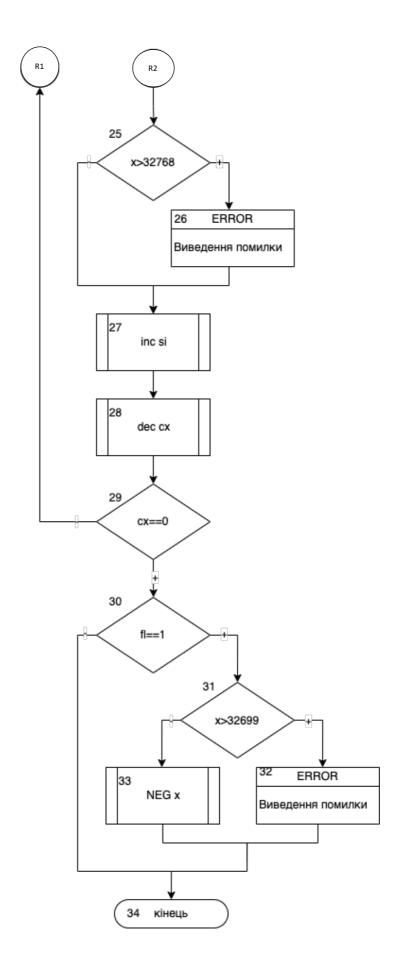

Рисунок 5.1 Схема функціонування макрозасобу читання числа

Продовження рис.5.1

write.asm

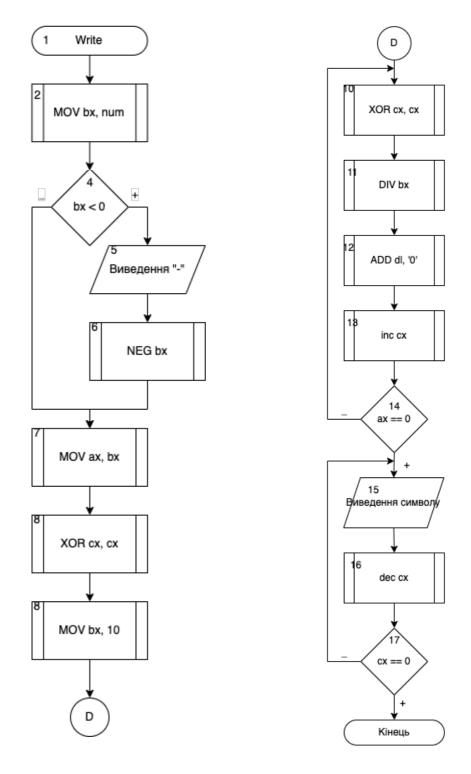

Рисунок 5.2 Схема функціонування макрозасобу виведення числа

Рисунок 5.3 Схема функціонування макрозасобу виведення помилки

ost.asm

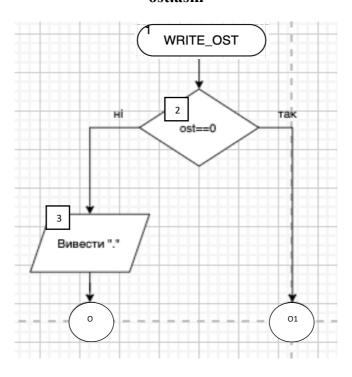
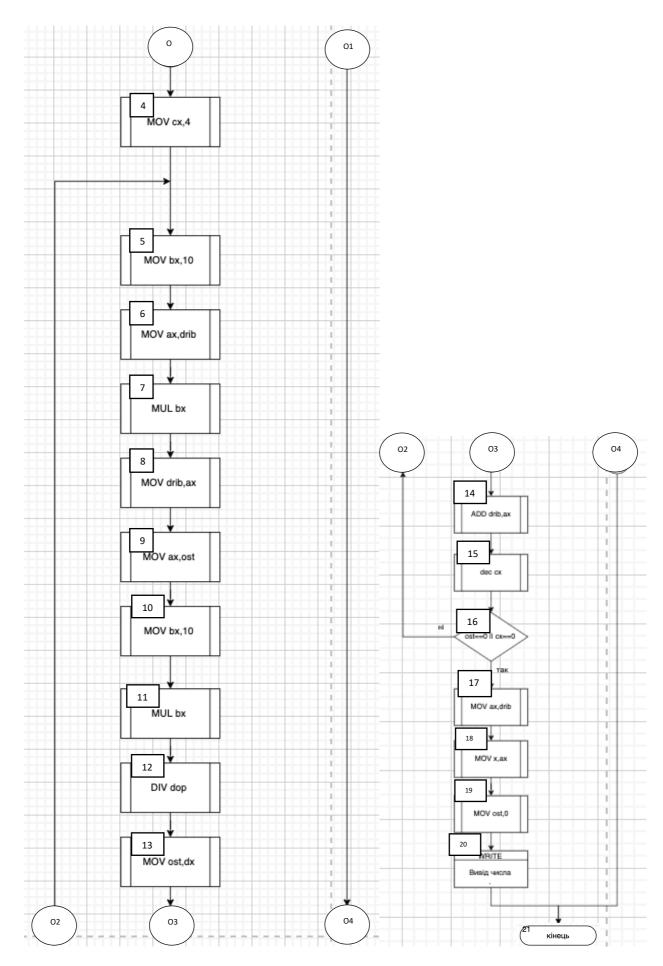

Рисунок 5.4 Схема функціонування макрозасобу виведення остачі

Продовження рис.5.4

f1.asm

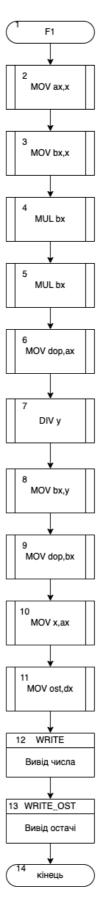

Рисунок 5.5 Схема функціонування макрозасобу 1ї функції

f2.asm 3 MOV ax,x 4 MOV bx,x 5 MOV dop,ax MOV ax,y MOV bx,2 9 MOV y,ax 10 MOV ax,dop DIV y 12 MOV bx,y MOV dop,bx 14 MOV x,ax 15 MOV ost,dx NEG x NEG y ¥ 18 WRITE ¥ 19 WRITE_OST Вивід остачі кінець

Рисунок 5.6 Схема функціонування макрозасобу 2ї функції

f3.asm MOV ax,x MOV bx,x MUL bx MOV bx,3 MUL bx MOV dop,ax MOV bx,x 9 MOV dop,bx MOV x,ax 11 MOV ost,dx 12 WRITE Вивід числа 13 WRITE_OST Вивід остачі кінець

Рисунок 5.7 Схема функціонування макрозасобу 3ї функції

Рисунок 5.8 Схема функціонування макрозасобу 4ї функції

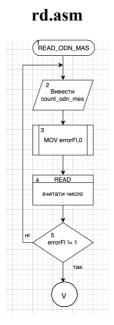
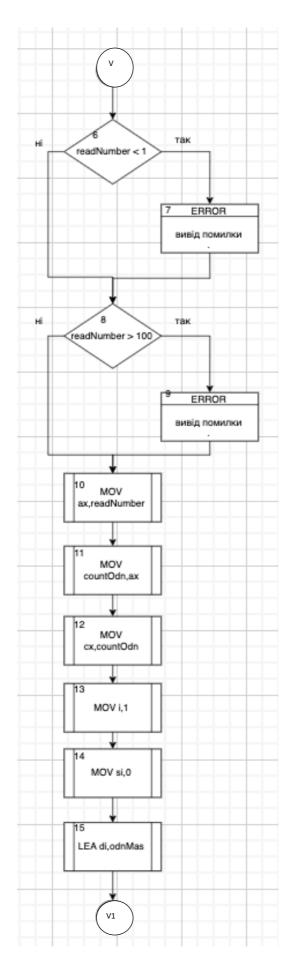
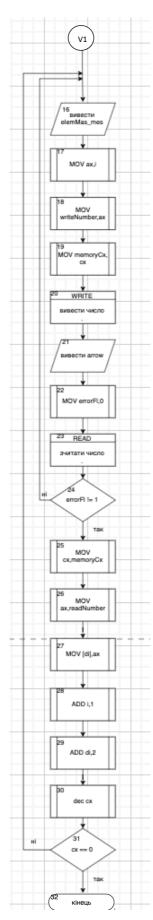

Рисунок 5.9 Схема функціонування макрозасобу читання одновимірного масиву

Продовження рисунку 5.9

Продовження рисунку 5.9

wd.asm

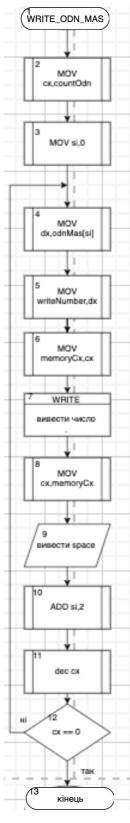

Рисунок 5.10 Схема функціонування макрозасобу виведення одномірного масиву

Комп'ютерний практикум 2:

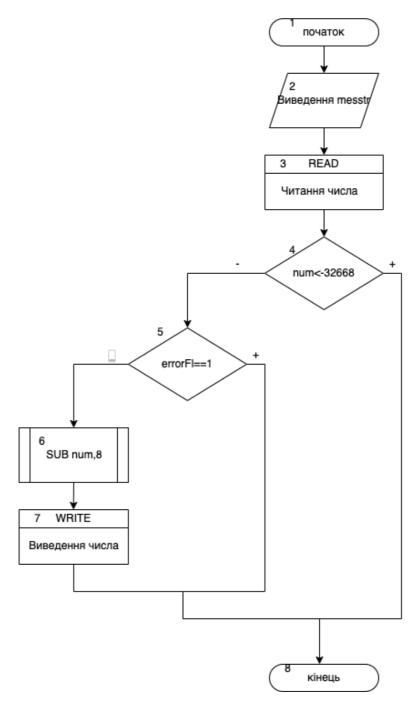

Рисунок 5.11 Схема функціонування головної програми КП№2

Комп'ютерний практикум 3:

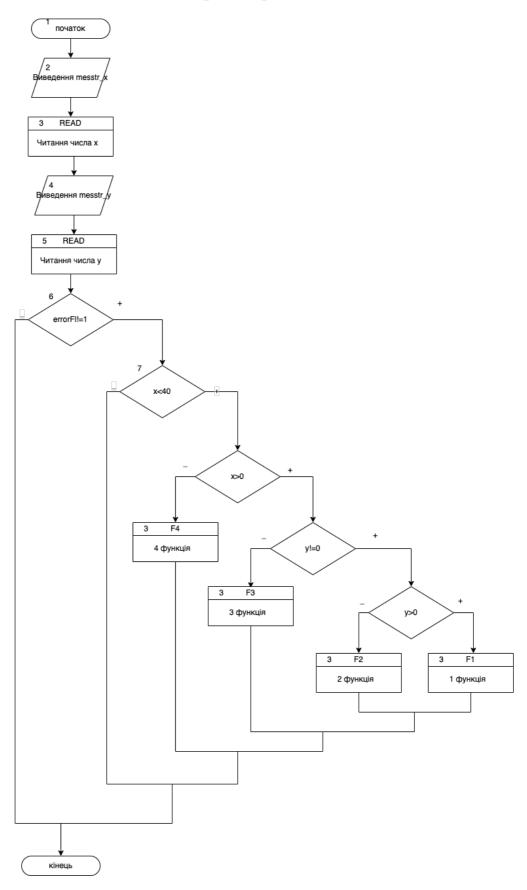

Рисунок 5.12 Схема функціонування головної програми КП№3

Комп'ютерний практикум 4:

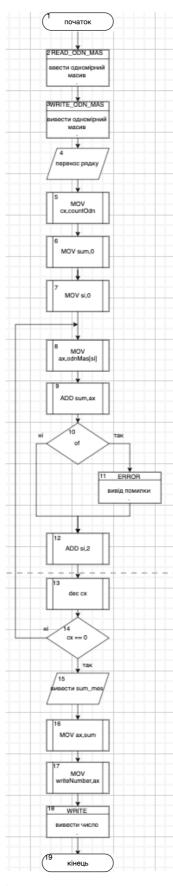

Рисунок 5.13 Схема функціонування головної програми КП№4

Приклади виконання програми

Рисунок 5.14 Приклад роботи програми комп'ютерного практикуму 2

```
Enter number x -> 10
Enter number y -> -2
-2.5
```

Рисунок 5.15 Приклад роботи програми комп'ютерного практикуму 3

```
Enter count -> 5
Enter element number 1 -> 1
Enter element number 2 -> 2
Enter element number 3 -> 3
Enter element number 4 -> 4
Enter element number 5 -> 5
1 2 3 4 5
Sum: 15
```

Рисунок 5.16 Приклад роботи програми комп'ютерного практикуму 4

Висновок: Під час виконання комп'ютерного практикуму мною було створено програми, що виконують завдання 2,3 та частково 4 комп'ютерного практикуму з використанням макросів. Було протестовано програми.